Enrollment No: ______________________ **Exam Seat No:**______________________

C. U. SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name : Management Accounting - II

Subject Code : 4CO06MAC2 **Branch: B.Com (Gujarati)**

Semester: 6 **Date: 02/05/2022** **Time: 02:30 To 05:30** **Marks: 70**

Instructions:

(1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.

(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.

(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.

(4) Assume suitable data if needed.

Q1 નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો. **(14)**

a) મિલકતોને આધારે માલિકી ગુણોત્તર ગણવા માટે નીચેનામાંથી ક્યું સૂત્ર ઉપયોગમાં લેવાય છે(1)
.

(A)અનામતો / મિલકતો X 100 (B) માલિકીના ભંડોળ / કુલ મિલકતો X 100

(C) કાયમી મિલકતો / મૂડી X 1 (D) કુલ દેવાં / માલિકી ભંડોળ X 100

b) ચાલુ ગુણોત્તર અંગે સામાન્ય આદર્શ પ્રમાણ મેપ નીચેના પૈકી ક્યુ છે ? (1)

(A) 4:1 (B) 3:2 (C) 2:1 (D) 1:1

c) વ્યાજ અને કરવેરા પેલા નો નફો 100000 વ્યાજ 20000 અને પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ 30000 અને કરવેરા દર 50% હોઈ તો કરવેરાની રકમ કેટલી ? (1)

(A) 50000 (B) 40000 (C) 25000 (D) આમાંની એક પણ રકમ નહિ

d) સરેરાશ સ્ટોક 3,20,000 છે . જો શરૂ સ્ટોક 4,00,000 હોય તો આખર સ્ટોક = ? (1)

(A) 7,20,000 (B) 2,40,000 (C) 3,60,000 (D) 1,20,000

e) બજેટ કેન્દ્ર એટલે .... (1)

(A) સાહસોના વિભાગ (B) સાહસનો હિસ્સો

(C) પડતર કેન્દ્ર (D) અંદાજપત્રીય અંકુશ માટે સાહસનો વિભાગ

f) સર્વોચ્ચ અંદાજપત્ર એ .... (1)

(A) વિગતવાર અંદાજપત્ર છે . (B) સારરૂપ સંક્ષિપ્ત અંદાજપત્ર છે

(C) સ્વતંત્ર વિભાગીય અંદાજપત્ર છે .   (D) નાણાકીય અંદાજપત્ર છે.

g) જાન્યુઆરી અને ફેબ્રુઆરી વહીવટ ખર્ચ અનુક્રમે 9,000 અને 12,000 છે . ચુકવણીનો સમયગાળો 1/3 માસ છે.ફેબ્રુઆરી ચુકવાયેલ રકમ દર્શાવો. (1)

(A) 10,000   (B) 9,000   (C) 12,000   (D) 11,000

h) હિન્દ લીવરના 5000 શેર ખરીદ્યા , શેરદીઠ 180 ની કિંમતે શેરની દાર્શનિક કિંમત 10 અને હાલનો બજારભાવ 200, કંપનીએ શેરદીઠ 300% ડિવિડન્ડ અને ડાયમંડ જ્યુબિલી વર્ષનું ખાસ ડિવિડન્ડ 100% જાહેર કર્યું અને ચુકવ્યું. ડિવિડન્ડ રકમ જણાવો. (1)

(A) 40,00,000   (B) 36,00,000   (C) 2,00,000   (D) 4,00,000

i) કારખાના મેનેજરનો પગાર વાર્ષિક 3,00,000 હોય તો તે ....છે. (1)

(A) સ્થિર ખર્ચ   (B) અર્ધચલિત   (C) અર્ધ સ્થિર   (D) ચલિત ખર્ચ

j) ઓફિસ ખર્ચ 60% સપાટીએ 1,00,000 અને 80% સપાટીએ 1,16,000 50% સપાટીએ ઓફિસ ખર્ચ કેટલો ? (1)

(A) 1,00,000   (B) 92,000   (C) 80,000   (D) 1,08,000

k) જો મરામત ખર્ચ 70% અને 80% સપાટીએ 1900 અને 2,000 અનુક્રમે હોય તો 90% સપાટીએ કેટલો હશે ? (1)

(A) 2,000   (B) 2,100   (C) 2,200   (D) 1,900

l) રોકડ પ્રવાહ પ્રત્રક અંગે ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં .... (1)

(A) 3 છે.   (B) 30 છે.   (C) 33 છે.   (D) 23 છે

m) એક કંપનીએ વર્ષ દરમિયાન 1,10,000 ની કિંમતે ફાજલ જમીનનું વેચાણ કરેલ છે અને નવા પ્લાન્ટ - યંત્રો 1,20,000 ના ખરીદ્યા છે તેથી રોકાણ પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદભવતા ચોખ્ખો રોકડપ્રવાહ. (1)

(A) + 3,30,000   (B) - 10,000   (C) + 10,000   (D) શૂન્ય

n) લાંબા ગાળાની લોનની ચુકવણી એ રોકડપ્રવાહ અંગે .... (1)

(A) નાણાકીય પ્રવૃત્તિ છે.   (B) રોકાણ પ્રવૃત્તિ છે.

(C) ધંધાની કામગીરીની પ્રવૃત્તિ છે.   (D) ઉપરણામાંથી એકપણ નથી..

Attempt any four from Q-2 to Q-8:

Q 2. નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો**.** **(14)**

(a) અંદાજપત્રીય અંકુશ માટેની આવશ્યકતાઓ સમજાવો. **(7)**

(b) એક કંપનીના 10,000 એકમોના ઉત્પાદનને લગતી માહિતી નીચે મુજબ હતી (100% શક્તિએ): **(7)**

વિગત	એકમદીઠ રૂ
માલસામગ્રી ખર્ચ	70
મજૂરી	25
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	20
સ્થાયી પરોક્ષ ખર્ચ (1,00,000)	10

સીધા ચલિત ખર્ચ	5
વેચાણ ખર્ચ (10% સ્થાયી)	13
વિતરણ ખર્ચ (20% સ્થાયી)	7
વહીવટી ખર્ચ (50,000)	5

(1) 8,000 અને (2) 6,000 એકમો માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. વહીવટી ખર્ચ સ્થાયી છે.

Q 3. નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો. **(14)**

(a) અંદાજપત્રીય અંકુશના હેતુઓ જણાવો. **(7)**

(b)પારસ કંપની એપ્રિલ 2018 થી જૂને 2018 ના સમય ગાળા દરમિયાન તેના બેન્કર્સ પાસેથી ઓવેરડ્રાફ્ટની સવલત મેળવવા માંગે છે. નીચે આપેલ વિગતો પરથી કંપનીને દરેક મહિનાના અંતે કેટલી બેંક સવલત જોઈએ તે દર્શવતું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. **(7)**

માસ	વેચાણ	ખરીદી	મજૂરી	પરોક્ષ ખર્ચ
ફેબ્રુઆરી	2,20,000	1,80,000	20,000	30,000
માર્ચ	1,80,000	2,00,000	24,000	28,000
એપ્રિલ	2,00,000	2,20,000	30,000	32,000
મે	1,50,000	2,40,000	32,000	34,000
જૂન	1,60,000	2,60,000	34,000	40,000

(1) વેચાણ ના 20% અને ખરીદીના 25% રોકડ વ્યવહાર ના હતા .

(2) ઉધાર વેચાણ ના 40% વસુલાત વેચાણ પછીના મહિના માં અને બાકી ના વેચાણ પછીના બીજા મહિના માં ચૂકવવા માં આવે છે .

(3) લેણદારો ને ખરીદી ના પછીના મહિના માં ચૂકવવા માં આવે છે.

(4) મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચ ની ચુકવણી નો ગાળો 1/2 માસ .

(5) એડવાન્સ ટેક્સ 54,000 તા. 15-6-18 ના રોજ ચૂકવવા નું છે

(6) તા.1-4-18 ના રોજ રોકડ સિલક 60,400 હતી.

Q 4. નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો. **(14)**

(a) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા અને મર્યાદા સમજાવો. **(7)**

(b) ગુણોત્તરો સમજાવો: 1) ચાલુ ગુણોત્તર , 2) માલિકી ગુણોત્તર. **(7)**

Q 5. એની લિ .નું તા. 31-3-2018 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે . (14)

જવાબદારી	રકમ	મિલકત - લેણાં	રકમ
ઇકવીટી શેરમૂડી	3,00,000	કાયમી મિલ્કતો	6,00,000
10% ની પ્રેફરેન્સ શેરમૂડી	1,50,000	સ્ટોક	1,20,000
અનામત અને વધારો	1,15,000	દેવાદારો	1,00,000

8% ના ડિબેંચર્સ	2,00,000	લેણી હૂંડી ઓ	30,000
બેંક ઓવરડ્રાફટ	30,000	રોકડ અને બેંક સિલક	50,000
લેણદારો	1,10,000	અગાઉથી ચુકવેલ ખર્ચા	20,000
દેવિહુડી ઓ	20,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	15,000
ખર્ચા ચૂકવવા ના બાકી	10,000		
	9 35 000		**9 35 000**

વધારાની માહિતી :

(1) કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણના 20% છે .) 10,80,000

(2) વેચેલ માલની પડતર 5,40,000

(3) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરાની જોગવાઈ પહેલાનો) 3,00,000

કરવેરાનો દર 50% છે.

(4) તા. 1-4-2017 નો સ્ટોક 1,00,000

ઉપરની માહિતીને આધારે નીચેના ગુણોતરોની ગણતરી કરો. દેવાદાર ગુણોત્તર ગણતી વખતે વર્ષના 360 દિવસ લેવાના છે.

(i) ચાલુ ગુણોત્તર (ii) દેવાદાર ગુણોત્તર (iii) રોકાયેલ મૂડી પર વળતર (iv) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (iv) મૂડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર (vi) દેવા ઇકવીટી ગુણોત્તર (લાંબા ગાળાના દેવાને આધારે) (vii) પ્રવાહી ગુણોત્તર

Q 6. નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો. **(14)**

(a) તફાવત આપો.સ્થિર અંદાજપત્ર અને પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર - : **(7)**

(b) ગુણોત્તરના સંક્ષિપ્ત વર્ગીકરણમાં સમજાવો **(7)**

Q 7. “રુચિત લિમિટેડ” ની નીચેની માહિતીમાંથી રોકડ પ્રવાહનું સ્ટેટમેન્ટ તૈયાર કરો: **(14)**

રુચિત લિ.નું પાકું સરવૈયું

Liabilities	31-3-‘07	31-3-‘06	Assets	31-3-‘07	31-3-‘06
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10 નો	9,50,000	2,00,000	સ્થિર મિલકતો	22,00,000	10,00,000
રિડી. પ્રેફરેન્સ શેર દરેક રૂ 10 નો શેર દીઠ રૂ 8 ભરપાઈ	-	2,00,000	10% ના રોકાણો	--	2,00,000
મૂડી અનામત	-	2,00,000	સ્ટોક	4,00,000	5,40,000
સામાન્ય અનામત	6,00,000	6,00,000	સ્ટોક	6,00,000	4,60,000
			બેંક સિલક	20,00,000	--
			બેંક સિલક	40,000	4,00,000

મૂડી પરત અનામત	1,00, 000	--	ડડિબેન્ચર વટાવ	10,000	--
15 % ડિબેન્ચર	6,00,000	2,00,000			
લેણદાર	8,00,000	2,00,000			
દેવીહુંડી	6,00,000	2,00,000			
કરવેરા જોગવાઈ	10,00,000	4,00,000			
ઘસારા જોગવાઈ	6,00,000	2,00,000			
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	--	2,00,000			
	52,50,000	**26,00,000**		**52,50,000**	**26,00,000**

વધુ માહિતી:

1. સ્ટોકનું મૂલ્ય અગાઉના વર્ષમાં તેની મૂળ કિંમત કરતાં 10% ઓછું હતું. હવે ખર્ચના ભાવે મૂલ્ય નક્કી કરવામાં આવે છે. 2006-07નો સ્ટોક કિંમતે દર્શાવવામાં આવ્યો છે.
2. **ચાલુ વર્ષ ની શરૂઆત માં કંપનીએ કાયદા ની જોગવાઈઓ નું પાલન કરીને રિડી. પ્રેફ. શેર 8% પ્રીમિયમથી પરત કરેલ છે. આ માટે સામાન્ય અનામત માંથી જરૂરી રકમ મૂડી પરત અનામત ખાતે લાય જવામાં આવી છે.**
3. વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ બધી કાયમી મિલ્કતો રૂ 12 00 000 માં વેચી દીધી અને નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો હતો.
4. મૂડી અનામત માંથી કંપનીએ ઇકવીટી શેરહોલ્ડેર ને પુરા ભરપાઈ બોનસ શેર આપ્યા હતા.
5. વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ રોકાણો રૂ 2 50 000 માં વેચી દીધા હતા.
6. 2006-07 ના વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ રૂ 1 00 000 વચગાળાના ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યા હતા અને કરવેરા રૂ 2 00 000 કરવેરાના ચૂકવ્યા હતા.

Q 8. નીચેના પ્રશ્નોનોના જવાબ આપો. **(14)**

(a) રોકડ પ્રવાહ પત્રકનું મહત્ત્વ અને મર્યાદા સમજાવો **(7)**

(b) બજેટના પ્રકારો જણાવો. **(7)**